

Сайтът **Държавна сигурност.com** представя позицията на депутата в Европейския парламент **Андрей Ковачев** (ГЕРБ) за приетите от Народното събрание на второ четене промени в Закона за дипломатическата служба, ограничаващи достъпа на бивши сътрудници на Държавна сигурност и Разузнавателното управление на Генералния щаб на БНА до определени постове в дипломацията. Позицията на Андрей Ковачев е публикувана в неговата уеб-страница (<http://www.andrey-kovatchev.eu>).

Миналата седмица **българският парламент прие промените в Закона за дипломатическата служба.** В дебатите по него, както в парламента, така и в обществото, бяха изказани странни и дори смешни аргументи, които оставиха впечатлението, че противниците на закона не разбират каква е разликата между съвременната дипломатическа служба и комунистическата Държавна сигурност. **Като част от демократизацията на системата, новият закон възприема принципа, че сътрудниците на Държавна сигурност (ДС) нямат право да заемат висши дипломатически постове.**

:

Законът не е прищявка на министъра на външните работи, както противниците му искат да го представят, а е продължение на стара битка, стара колкото българският преход, тъй като опитите за ограничаване на сътрудниците на тайните служби датират още от началото на прехода. Приетите в миналото лустрационни текстове към определени

Вижда ли се края на прехода в българската дипломация

Написано от Андрей Ковачев
Сряда, 20 Юли 2011 10:43

законали по една или друга причина не бяха утвърдени от Конституционния съд. След като бяха оповестени досиетата на хората от прехода, разбрахме и защо е било взето такова решение от тогавашния Конституционен съд.

Новоприетият закон обаче е по-различен: не само защото няма лустрационен характер, тъй като не забранява на никого да работи като дипломат, а само ограничава възможността сътрудниците на ДС да заемат ръководни постове в мисиите в чужбина. Законът е различен и заради нещо друго – той е следствие от публично оповестения от Комисията по досиетата списък, според който над 40 процента от висшите дипломатически служители в годините на прехода са били съпричастни към структурите на ДС. Всъщност чрез новия закон просто се търси законодателно и принципно, а не конюнктурно и временно решение на един публично оповестен проблем, които има отношение към цялостното доверие в страната и към нейните дипломатически представители.

Одобренията в новия закон ограничения се ползват с широка подкрепа от обществото, което личи както от социологическите проучвания, така и от гласуваната в началото на тази година от парламента с огромно мнозинство декларация за отзоваване на посланиците с досиета. Причината за тази подкрепа е ясна – трудно може да бъде обяснено защо двадесет години след началото на прехода съпричастността към комунистическата Държавна сигурност трябва да бъде предимство, а не пречка пред кариерното развитие на дипломатите? Защо скритите мрежи на зависимост в българската дипломация, а и не само в нея, трябва да бъдат толерирани, а не ограничавани? Това е същинският въпрос, на който трябва да отговорят противниците на този закон. Защото настоящият закон е само една малка стъпка към установяване на обществена справедливост, от чиято липса страдеше целият български преход.

Вместо това срещу закона се чува странни аргументи, които се колебаеха между открити заплахи, силни фрази и изсмукани от пръстите правни доводи. Министър Николай Младенов беше обвинен в „болшевишки ентузиазъм“, опит за „репартизация“ на външно министерство („крадецът вика дръжете крадеца“), стремеж за лично облагодетелстване, чрез продажба на държавни имоти зад граница. Като съкрушителен аргумент БСП цитира писмо на Европейската комисия, в което се казва, че „набирането на персонал за Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) се основава на демонстрирани качества и цели да осигури на ЕСВД услугите на длъжностни лица и срочно наети служители със способности, ефикасност и почтеност, отговарящи на най-високите стандарти...”

Вижда ли се края на прехода в българската дипломация

Написано от Андрей Ковачев
Сряда, 20 Юли 2011 10:43

Наистина в писмото никъде не се споменава, че Европейската дипломатическа служба забранява на бивши сътрудници на Държавна сигурност да кандидатстват за работа в нейните структури. Споменава се обаче, че един от критериите за назначаване в службата е кандидатите да отговарят на „най-високите стандарти на почтеност“. Това е една от основните разлики между европейския и българския дебат. В българският дебат думата „почтеност“ няма място. Неясна дума, с неясно значение, която всеки може да употребява както си иска – просто защото няма легална дефиниция за почтеност.

Очевидно за противниците на новия закон е напълно „почтено“ българският „дипломат“ да се занимава с вербовки и активни мероприятия, да пише характеристики на собствените си колеги или на чуждите си партньори, които след това да се превръщат в „наводки“. Наскоро се запознах с досието на един от оповестените в списъците български дипломати – обемът му е 10 тома, всеки един от които е между 250 и 300 страници. Немалка част от тях представлява характеристики на български ВЕ и ИР (вражески емигранти и изменници на родината). Очевидно за противниците на закона е напълно „почтено“ двадесет години след падането на комунизма българските дипломати, вече като посланици, да продължават да работят със същите тези „врагове“ и „изменници“ и да държат пред тях речи за демократичното настояще и бъдеще на страната.

Очевидно противниците на закона намират за напълно почтено български дипломат, вербувал четирима свои колеги, след това да оглави дипломатическа мисия в чужбина, след назначение от един от своите агенти. За такива народът казва „навързали са се като свински черва“. Вероятно за тях това е една прозрачна система за кариерно развитие, която мотивира професионалното израстване въз основа на строги и ясни критерии.

Противниците на закона вероятно намират за почтено човек да е бил разузнавач в една вражеска държава преди 89-а година, а през 2011 г. да бъде посланик в същата вече съюзническа държава. За противниците на закона няма нищо непочтено в това човек да има две идентичности, които да може да използва според политическите обстоятелства.

Разбира се, че не се поставят всички под един знаменател и има български дипломати, които са били свързани с бившите тайни служби, но след 89-та година са работили в името на българския интерес. Но това по никакъв начин не променя необходимостта демократична и европейска България да бъде представлявана от ново поколение дипломати, необвързани с бившия комунистически режим.

Европейската дипломатическа служба няма проблем с бившите сътрудници на Държавна сигурност. Такъв проблем има само нашата страна. Други държави от Източна Европа отдавна решиха този въпрос. Сега те имат нормално работещи и

Вижда ли се края на прехода в българската дипломация

Написано от Андрей Ковачев
Сряда, 20 Юли 2011 10:43

функциониращи дипломатически служби и не предлагат за свой представители в Европа бивши сътрудници на комунистическите тайни служби. Например Германия, която тази година ще удължи до 2019 г. първоначално 20-годишния ограничителен период за заемане на висши позиции в германската администрация от бивши сътрудници на Щази.

Още по-неубедителни са другите аргументи срещу закона. Обяснява се, че той давал възможност за злоупотреба с държавни имоти в чужбина. Логиката на този аргумент е, че бившите сътрудници на Държавна сигурност са по-добри и отговорни „съдържатели“ на тези дипломатически „квартири“. Ако това наистина е така, мога само да си задавам въпроса за какво са се ползвали в миналото тези дипломатически „квартири“? Къде сътрудниците на Държавна сигурност са се научили да управляват българските имоти зад граница по-добре, отколкото всеки друг нормален и почтен български гражданин? Представители на БСП смятат, че този закон щял да ликвидира българската дипломация. Явно те отъждествяват българската дипломация с бившите агенти от Държавна сигурност. Този техен аргумент всъщност доказва точно обратното: колко навременен и нужен е новия закон.

Истината е, че предложения закон за дипломатическата служба се опитва да отпусне една система, която в продължение на десетилетия е била затлачвана от бившите кадри на ДС. Опитва се да разграничи „външните“ от „вътрешните“ работи, които, по всичко изглежда, не са били ясно разграничени нито през последните двадесет години, нито преди това. Новият закон дава възможност за действително почтено и явно израстване в кариерата с валидни за всички критерии, като освен това отваря вратата на „тясно специализираната и консервативната“ дипломатическа служба за хора, които не могат да разчитат на скрити връзки и протекции.

Същинската цел е създаване на прозрачна администрация, отговорна пред цялото общество. Това е тясно свързано с изграждане на така необходимия на страната „административен капацитет“. А съпротивата срещу този закон, както и срещу осветяването на сътрудниците на Държавна сигурност, е по същество съпротива точно срещу изграждането на този „административен капацитет“. Както и срещу установяването на поне малко справедливост в българското общество.